ფული, ფული მინდა!..

ედვარდ ბაფეტის სისუსტენი

ჩვენი ჟურნალის წინა ნომერში უკვე გიამბეთ უოლსტრიტელი გობსეკის – ჰეტი გრინის შესახებ. სამწუხაროდ, ის არც პირველია და არც უკანასკნელი. აგერ, ახლახანაც დაიბეჭდა პატარა წერილი ამერიკელ ლედიზე, რომელმაც ნათესავებს ბრანწი უჩვენა და მთელი თავისი ქონება – 12 მილიონი დოლარი ძაღლს დაუტოვა... ისე, კაცმა რომ თქვას, განა რაიმე უნდა გაგვიკვირდეს? განა ჩვენ კი არა გვყავს თანამედროვე მეჯღანუაშვილები, რომლებიც, ჩვენივე ბედოვლათობით ჩვენგან მოპარულ „თხილს“ მშვიდად შეექცევიან თავიანთ მყუდრო სოროებში, გაჭირვებული ნათესავ-მოკეთეები კი არ ახსენდებათ?

მაგრამ, მოდით, დროებით თავი დავანებოთ შინაური ნაგვის ქექვას იმ იმედით, რომ ოდესღაც გონს მოეგებიან და გადამალულ განძს სამზეოზე გამოიტანენ. ახლა ისევ ამერიკაში „გადავსახლდეთ“, ვეწვიოთ **ედვარდ ბაფეტს**, რომელიც დიდ საინვესტიციო ჰოლდინგს მართავს და 44 მილიარდ დოლარს ფლობს. 78 წლის ბაფეტის მამა ბირჟის მაკლერი და კონგრესმენი იყო. განსაკუთრებული ალღოიანობით გამოირჩეოდა, თუმცა, შვილმა მალე „მოუჯობკრა“ – 11 წლისამ აქციები შეიძინა და როგორც კი მათი ფასი „ავარდა“, მაშინვე ხელი დაიცალა, სამაგიეროდ პირველი 10 დოლარიც შეირგო. აღმოჩნდა, რომ იჩქარა – ცოტაც რომ მოეცადა, მოგება ასგზის მეტი იქნებოდა. სხვისთვის იქნებ ეს მწარე გაკვეთილი კატასტროფითაც დამთავრებულიყო, მაგრამ ედვარდი სხვაგვარად მოიქცა: იმ დროს გახმაურებულ **„ბენჯამენ გრემის „ინტელექტუალურ ინვესტორს“** ჩაუჯდა და სულ ბურდღა ადინა – ისედაც ციფრების დამახსოვრების დიდოსტატმა წიგნს თითქმის ყველაფერი გამოსწოვა, რისი მოცემაც შეეძლო. ამის შემდეგ მოთმინება და ხელსაყრელი მომენტის შერჩევა ბაფეტისთვის ისეთივე ჩვეულებრივი რამ გახდა, როგორც მწყერზე გაწაფული მწევარისათვის – ნაბული.

დიახ, **ბაფეტმა** საკუთარი გონებით შექმნა უზარმაზარი იმპერია, რომელმაც მთელს პლანეტაზე უმდიდრეს ადამიანად აქცია. ყიდულობდა ჩაწოლილ დაბალფასიან აქციებს თუ საქონელს, მერე კი სარფიანად ყიდდა.

არც თავისი პირველი მასწავლებელი – **ბენჯამენ გრემი** დაივიწყა: კოლუმბიის უნივერსიტეტში რომ ჩაირიცხა, მაშინვე მოძებნა და დაუახლოვდა. ჰარვარდის ბიზნეს სკოლაშიც მისი მფარველობით სარგებლობდა. 1957 წელს მშობლიურ ომაჰში დაბრუნდა და საინვესტიციო ამხანაგობა დააარსა. **მისი ამჟამინდელი ბიზნესის მნიშვნელოვანი წილი დაზღვევას უკავშირდება, თუმცა, არც ფინანსურ მომსახურებაზე, საკონდიტრო მრეწველობის, საგამომცემლო საქმის, საიუველირო ნაწარმის, ავეჯისა და ხალიჩების, სამშენებლო მასალების ბიზნესზე ამბობს უარს.** როგორც ზემოთ აღვნიშნე, ბაფეტის ქონებამ უკვე 44 მილიარდს გადააჭარბა.

ასეთ შემთხვევაში კაცს უნებურად დაებადება კითხვა: **არის კი ედვარდ ბაფეტი ბედნიერი? მას ხომ ყველაფერი გააჩნია, რაც ცხოვრებით ტკბობის ოლიმპზე ასასვლელად არის საჭირო?** კი გააჩნია, მაგრამ...

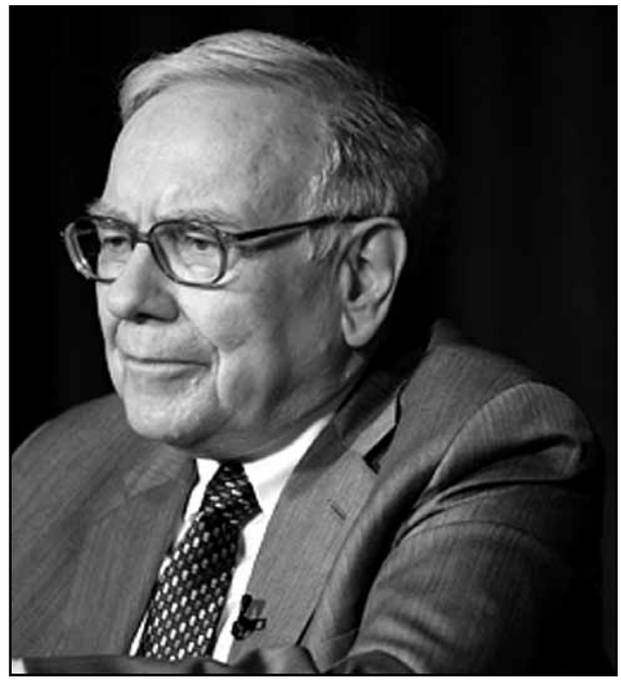

„ცოლი წავიდა სხვისასა“...

ბაფეტმა ვერა და ვერ მოაგვარა პირადი ცხოვრება. აგერ, უკვე 31 წელია, ცოლმა, მისი ფირმის ერთ-ერთი მსხვილი აქციონერიც რომ გახლავთ, მიატოვა და ლატვიელ ემიგრანტ **ასტრიდ მენკსთან** ურთიერთობა ამჯობინა! იგავმიუწვდომელმა სიძუნწემ სამ შვილთანაც გაურთულა ურთიერთობა. **უფროსმა ვაჟიშვილმა ჰორვარდმა მამისგან იჯარით აიღო ფერმა და გვარიან პროცენტებსაც უხდიდა. ან, რა გუნებაზე იქნება ქალიშვილი, რომელსაც მამა ტაქსის ფულს სესხად აძლევს და გარანტიისათვის ხელწერილს ართმევს**? ეტყობა, სიძუნწე ძვალ-რბილში აქვს გამჯდარი და სულაც ფეხებზე ჰკიდია, ვინ რას იტყვის მასზე. განა გაუჭირდებოდა, რაიმე ქველმოქმედება რომ გაეწია? რა თქმა უნდა, არა. მაგრამ ხელიდან ერთ ცენტსაც ვერ გააგდებინებთ! ამხელა კაპიტალის მფლობელი ბაფეტი საკმაოდ იაფფასიან სახლში ცხოვრობს და... ჩვეულებრივ ბუტერბროდებს შეექცევა!

ედვარდ ბაფეტს არც ის ანაღვლებს, რა ბედი ეწევა მისი სიკვდილის შემდეგ უზარმაზარ კომპანიას, რომელიც ბაფეტის მათემატიკურ გათვლაზეა აგებული. არც ცოლი და არც შვილები დარწმუნებული არ არიან, რომ მემკვიდრის „სახელოს“ ეღირსებიან. ასე, რომ, შესაძლოა, ედვარდ ბაფეტის შეკონწიწებული იმპერია მალე ხუხულასავით დაიშალოს. სხვა რომ არა იყოს რა, მულტიმილიარდერი 80 წელს უკაკუნებს.

ბაფეტს არც ის ედარდება, ამერიკული პრესა ხშირად ძუნწის ეპითეტით რომ მოიხსენიებს. ერთი სიტყვით „ძაღლი ყეფს, ქარავანი მიდის“ – სიძუნწე და შრომისმოყვარეობა, დიდი ხანია, ბაფეტის ცხოვრების ნორმად იქცა.

გური ჯანელია